

[Ritt Bjerregaard.]

det største problem, som kun fritidsloven tager sigte på at afhjælpe, og her er regeringen nu ved at gøre det dyrere for kvinderne at deltage, selv om undersøgelser over de sidste forhøjelser af deltagerbetaling viste, at det netop var kvinder uden uddannelse, der gled ud af dette uddannelsstilbud og altså heller ikke fik denne nye uddannelseschance.

Socialdemokratiet har bl.a. derfor igen vendt sig imod dette forslag, ligesom fru Ebba Strange gjorde det i sin begrundelse for forespørgslen. Vi mener, det offentliges indsats skal forstærkes, ikke indskrænkes på dette område, og vi ser meget gerne initiativer.

Det andet område, jeg vil omtale, er kvinders stilling i erhvervslivet. Lad mig begynde med at fastslå den banale sandhed, at kvinder er langt mindre erhvervsaktive end mænd. Mænd har en erhvervsfrekvens på ca. 90 pct., mens gifte kvinders er ca. 60 pct. og ugiftes ca. 69 pct. Yderligere opdeling af arbejdsstyrken viser, at kvinder langt hyppigere har deltidsarbejde, og at flere kvinder ønsker denne mulighed.

Socialdemokratiet tror, at deltidsarbejde og fleksibel arbejdstid ville kunne hjælpe mange familier med de problemer, de i dag står med, bl.a. med hensyn til børnepasning, husholdning, indkøb. Vi skal derfor opfordre statsministeren til, at der inden for den offentlige sektor gennemføres mere fleksible ansættelsesformer, herunder deltid og flextid. Yderligere skal vi pege på et svensk lovforslag, der som formål har at hjælpe til en mere ligelig fordeling af kvinder og mænd på de enkelte virksomheder. Forslaget indeholder bestemmelser om, at der til virksomheder inden for bestemte brancher, hvor der er en skæv fordeling af antallet af kvindelige og mandlige ansatte, skal kunne gives en nærmere bestemt økonomisk støtte til uddannelse af medarbejdere af den kønsgruppe, der er ringe eller slet ikke repræsenteret. Støttens størrelse er tænkt fastsat efter aftale mellem arbejdsmarkedets parter og arbejdsmarkedsstyrelsen. Ad denne vej kunne der muligvis opnås en reel ligeløn.

Det tredje punkt, jeg vil omtale, er kvinders stilling i familielivet. Selv om dette afsnit kunne give anledning til mange

betragtninger over familiens muligheder i det moderne samfund, skal jeg indskrænke mig til et par enkelte konkrete ting, nemlig barselorlov til mænd og sygedagpenge under børns sygdom. I dag kan kun en kvinde få barselorlov. Fra januar 1974 er der i Sverige indført en forældreforsikring. Denne forsikring udbetales, når det drejer sig om forældre med udearbejde, med samme beløb som sygedagpenge og udbetales til den af forældrene, som hovedsagelig passer barnet. Forældrene kan selv bestemme, hvem af dem der skal blive hjemme hos barnet og modtage forældrepengene. Forældrepengene udbetales i 6 måneder i alt i forbindelse med en barnefødsel. De kan tages i op til 2 måneder før fødslen, og det er en forudsætning for at få beløbet udbetalt, at en af forældrene afstår fra erhvervsarbejde. Forældrene kan dele den del af orloven, der gives efter fødslen, sådan at forstå, at de f.eks. i en del af tiden begge går på halv tid og halve forældrepenge og på den måde afløser hinanden. Ud over denne gennemførelse af en forældrepengeordning er der givet mulighed for, at forældre, der er nødt til at blive hjemme for at passe et sygt barn, kan få udbetalt sygedagpenge. Den samme mulighed er åben for en far, der er nødt til at tage sig af større børn i forbindelse med en barnefødsel i familien. Denne form for sygedagpenge kan en familie få i op til 10 dage inden for 1 år.

Forældrepenge og den form for sygedagpenge, der udbetales til forældre, der tager sig af et barn i sygdomstilfælde, gives i begge situationer ud fra princippet om, at forældrene deler ansvaret og omsorgen for børnene. Socialdemokratiet mener, at tilsvarende ordninger kunne gennemføres i Danmark, og hører gerne statsministerens mening herom.

Det fjerde forhold, jeg vil omtale, er kvinders sundhed. Det er en kendsgerning, der er bekræftet af adskillige undersøgelser, at kvinder langt hyppigere er fraværende fra deres arbejde og også, at de har flere lægebesøg end mændene. Det er ligeledes understreget adskillige gange, at kvindernes fravær fra arbejdspladsen hænger sammen med børnepasning. Men betænkningen har side 75 en interessant konklusion:

„Udvalget fastslår, at det kan se ud, som